

SANDRA BRAUNS,

conservatoarea secției de podoabe de la Casa de licitații BUKOWSKIS:

"CASELE DE LICITAȚII POT FI FOLOSITE CA UN FEL DE MUZEE, ÎN CARE SĂ TE DUCI ȘI SĂ VEZI, SĂ PUI ÎNTREBĂRI, SĂ ÎNVEȚI. NU TREBUIE NEAPĂRAT SĂ CUMPERI!"

Silvia Constantinescu: Te rog să povestești puțin despre tine, nu în primul rând despre munca ta la Bukowskis, ci despre pregătirea ta, despre ce interese ai...

Sandra Brauns: Eu sunt de meserie gemolog. Interesul pentru pietre prețioase l-am avut de-a lungul întregii mele vieți. Îmi amintesc că, pe când eram foarte mică, stăteam și mă uitam la "pietrele" mamei și mă întrebam ce or fi fost acelea. Pe vremea ceea nu exista nici un învățământ de acest fel în Suedia, ci abia când am ajuns în Hong Kong, pe la începutul anilor '70, am înțeles că aici puteam învăța foarte mult despre pietre prețioase și deveni gemolog. Am început să studiez în Hong Kong și de atunci sunt vrăjită de "pietre". Studiile au durat aproape doi ani. În acest timp am avut ceva fantastic, și anume o dădacă la copil, care s-a ocupat de copiii mei în timpul zilei, și eu am putut studia. Pe urmă, am început să predau despre pietre prețioase în Hong Kong, câtă vreme familia mea a locuit acolo. Când am revenit în Suedia, în 1976, am adus cu mine acest curs, care era în engleză, și l-am tradus în suedeză, ca să pot instrui suedezi în gemologie. Mă ocup în continuare cu aceasta, alături de munca mea aici, la Bukowskis. Dar în timpul meu liber sunt interesată de multe lucruri: citesc mult, în special biografii literare, îmi place să călătoresc, mai ales ca să văd cât se poate de mult expoziții în străinătate ș.a.m.d., căci nu ești niciodată savant pe deplin. Cu cât înveți mai mult, cu atât mai modest devii! Apoi îmi plac foarte mult animalele și natura. Am trei copii maturi și chiar și nepoți. Sotul meu, care este inginer, se ocupă în timpul liber de bărci cu pânze, bărci din lemn, pe care le renovează. El mă lasă să mă ocup de ce-mi place mie, iar eu îl las să se ocupe de ce-î place lui. Totul merge bine, remarcabil! Fiica mea este interesată, desigur, de "pietre", dar nu cred că este înclinată în direcția aceasta, până la a studia ca să devină gemolog. Lucrul acesta nu-l cred. Ea se ocupă mult de informatică, de media și lucruri din acestea.

S.C.: Tu lucrezi la Bukowskis cu evaluări de podoabe, de bijuterii și "pietre". Cum este munca ta la Bukowskis?

S.B.: Am început să lucrez aici în 1980; cel care m-a angajat atunci, a fost actualul nostru șef, Carl Gustav Petersén. El era șef și pe vremea aceea; a zburat afară din "cuib" o perioadă, dar s-a întors din nou la "cuib". Eu am început să fac aici evaluări, ceva cu care nu lucrasem mai înainte, căci eu mă ocupasem mai mult cu aprecierea calității pietrelor prețioase; apreciam dacă erau adevărate sau nu. Dar acum trebuia să și pun un preț pe ele, ceea ce era cam greu la început.

S.C.: Care este diferența între a evalua un obiect și a pune un preț pe el?

S.B.: Mai întâi analizez calitatea pietrei propriuzise. Pe urmă, se apreciază prelucrarea făcută de aurar, cât de măiestrită este munca acestuia, etc. Lucrul acesta se vede direct când te uiți la munca realizată. Întotdeauna evaluarea unei bijuterii este și o chestiune de modă, ca la îmbrăcăminte, mobilă, etc. De exemplu

Sandra Brauns:

"Ca să știi ce să cumperi, trebuie să înveți cât se poate de mult despre pietre și stiluri în bijuterii."

Foto: Octavian Ciupitu / © CR.

acum sunt apreciate foarte mult obiectele ce provin din perioada de la începutul secolului și până prin anii '50. Dar foarte importantă este piața, cât este dispusă lumea să plătească pentru obiectul respectiv. Dacă un obiect este la modă tocmai acum, atunci se poate evalua ceva mai mult. Dacă este vorba despre un ceas-brătară de damă de prin anii '70, din aur cu pietre prețioase, dar pe care nimeni nu vrea să-l cumpere tocmai acum, deci să zicem "demodat", nu pot spune decât: "Pune-l în boxă la bancă și mai păstrează-l câțiva ani, când, poate, va fi la modă din nou!" Căci obiectele frumoase devin din nou moderne. Oamenii cred că lucrurile au aceeași valoare în toate timpurile, dar nu este așa, ci este vorba despre fluctuații de modă, de fapt. Apoi, este și o chestie de gust!

Colier în formă de frunze din aur de 2 culori, 18 k, cu perle Biwa. A fost scos la licitația de primăvară, 2003, la Bukowskis și evaluată între 40-45.000 SEK.

Foto: © Bukowskis.

S.C.: Din experiența mea, bijuteriile suedeze sunt și evaluate, și apreciate mai mult. Care este cauza?

S.B.: Podoabele străine pot fi și ele executate foarte prețios. Atunci, ele sunt evaluate conform lucrăturii în aur și calității pietrelor, la fel ca și podoabele suedeze. Nu se poate spune că în Suedia se preferă podoabe suedeze, ci se poate întâmpla ca lumea să vrea uneori să aibe și podoabe străine, deoarece acestea sunt mai neobișnuite. Pe acestea nu le vezi așa de des aici. De exemplu, brățara suedeză din aur de tip Bismarck sau lanț X, acestea sunt atât de obișnuite aici, încât nimeni nu consideră că acestea sunt ceva remarcabil. Dar, dacă apare o lucrare italienească, cu un model neobișnuit și executată cu rafinament, atunci se poate întâmpla că aceasta se vând mult mai bine.

S.C.: Mobilele suedeze gustaviene sunt exagerat de mult evaluate în Suedia și eu consider că așa se întâmplă și cu bijuteriile executate de bijuterii suedezi.

S.B.: Nu, nu este chiar același lucru ca la mobila gustaviană. De exemplu, podoabele de la începutul secolului XX, din anii '20, '30, erau adesea podoabe foarte rafinate, din platină și cu o lucrătură minunată. Ele au venit din Anglia, din Franța, din Italia și nu erau atât de multe făcute aici. Desigur, erau câteva case elegante de bijuterii în Suedia, care produceau lucruri extraordinar de frumoase, dar veneau cel puțin la fel de multe bijuterii din străinătate, așa că nu este chiar adevărat că bijuteriile suedeze ar fi mai apreciate decât cele străine. Deci, nu este ca la mobile!

S.C.: Cineva mi-a spus: "Să știi că Sandra are un curs despre pietre la care o prietenă a mea fuge mereu ca să ajungă la timp!" Asta înseamnă că îți un curs foarte interesant. Despre ce este vorba?

S.B.: Am diferite cursuri. Unul este învățământul de gemologie, după care elevii devin gemologi. Pe urmă, am un curs care se numește "școala de podoabe", pe care-l am de două ori pe an, toamna și primăvara. Acesta este pentru publicul general, care este interesat de podoabe. Trec prin diferite epoci, începând cu secolul XVI, și merg în timp, arătând podoabe pe care le avem și care, eventual, se vor vinde la licitație. Vorbin și despre pietre și stiluri.

S.C.: Care sunt pietrele care sunt cel mai mult apreciate?

S.B.: Aici în Suedia? Diamantul! Dar există unele pietre care nu sunt apreciate în Suedia și care pot fi cumpărate la un preț foarte bun aici.

De exemplu, acvamarinele, pietrele acelea albastru-deschis, surorii cu smaraldul. De ce nu sunt apreciate în Suedia? Nu știu, deși ele se potrivesc suedezei cu ochi albaștri foarte bine. Dar este o piatră care nu este foarte cunoscută și poate, de aceea, să fie foarte ieftin. Aceasta este marea piatră a Braziliei.

S.C.: Am remarcat însă că în ultima vreme, la "Kaplans", și chiar la voi, acvamarinele se vând la prețuri destul de ridicate.